

4. **Ивакин А.А.** Диалектика как теория развития / А.А.Ивакин // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: Збірник наукових праць. – Вип.3. – Одеса, 2011. – С. 85–90. – (Серія: Історія. Філософія. Політологія).
5. **Кутырев В.А.** Оправдание бытия (явление нигитологии и его критика) / В.А. Кутырев // Вопросы философии. – 2000. – №5. – С.15–33.
6. **Лейбниц Г.В.** Сочинения: В 4-х т. – Т.2 / Готфрид Вильгельм Лейбниц; Ред., авт. вступ. статьи и примеч. И.С. Нарский. – М.: Мысль, 1983. – 686 с. – (АН СССР. Ин-т философии. Философское наследие).
7. **Трубников Н.Н.** Время человеческого бытия: Монография / Николай Николаевич Трубников. – М.: Наука, 1987. – 255 с.
8. **Хайдеггер М.** Бытие и время / Мартин Хайдеггер; Пер. с нем., В.В. Библихина; Изд. 2-е, испр. – СПб.: Наука, – 2002. – 451 с. – (Серия: Слово о сущем).

УДК 1:37

А. О. Яковлев

ПРІОРИТЕТИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКОЇ РЕФЛЕКСІЇ

Виявлені основні пріоритети сучасної освіти в Україні: європейський рівень якості й доступності освіти, духовні орієнтири освіти, демократія в освіті, розвиток суспільства на основі нових знань. Описані цілі та цінності освіти в умовах інформаційного суспільства і особливості їх трансформації в ході формування «суспільства знань». Виділені стратегічні напрями удосконалення освіти України.

Ключові слова: демократизація освітнього процесу, доступність освіти, духовні орієнтири, європейський рівень якості освіти, інформаційне суспільство, пріоритети освіти, суспільство знань.

Выявлены основные приоритеты современного образования в Украине: европейский уровень качества и доступности образования, духовные ориентиры образования, демократия в образовании, развитие общества на основе новых знаний. Описаны цели и ценности образования в условиях информационного общества и особенности их трансформации в ходе формирования «общества знаний». Выделены стратегические направления совершенствования образования Украины.

Ключевые слова: демократизация образовательного процесса, доступность образования, духовные ориентиры, европейский уровень качества образования, информационное общество, общество знания, приоритеты образования.

The purpose of this article is identifying the main priorities of modern education in Ukraine in the context of its orientation on democratization of educational process and society as a whole. The purposes and values of education in the conditions of information society and particularities of their transformation during formation of «knowledge society» are described. Highlighted priorities of modern education are: the European quality and availability of education, spiritual reference points of education, democracy in education, society development on the basis of new knowledge.

The necessity of integration of education into culture as well as culture into education by forming the mechanism of cultural and national identification in a person is proved. Spiritual reference points of education are defined as independence, self-sufficiency and ability to self-realization of the person and his or her creative activity. Orientation of the educational process not to the state but to the person, to fundamental human values and consistent democratization of the whole educational space is ground. This orientation promotes formation of principles of democratic civil society, acts as the accelerator of development and spiritual and moral balance of market relations in Ukrainian society.

Democracy in education provides strengthening of the role of public authorities, activation of participation of professional bodies and NGOs in educational, scientific-methods, business activities of educational institutions, forecasting of their development, assessing of the quality of educational services.

Distinctions of modern approach to education in Ukraine are revealed. New requirements to training are described. Modern universities are considered as carriers of the European consciousness. The place and role of a higher educational institution in «university–student–employer» system is

defined. Risks of noncritical acceptance of market ideology, understanding of education as a service rather than a social mission are revealed.

Modernization of higher education in Ukraine provides changes in technology of realization of management functions, change of forms and methods of control, improvement of licensing procedure and monitoring of educational services. The new control system is approved as state-civil. It should take into account regional peculiarities, tendencies to autonomy of higher education institutions, competition of educational services, their orientation not to the reproduction but to the development. The strategic directions of improvement of education in Ukraine are highlighted. The ways of solving the problems of democratization of educational space in Ukraine are offered. The educational mechanisms of creation of conditions for self-realization of every citizen of Ukraine and development of a democratic state are offered.

Keywords: democratization of the educational process, availability of education, spiritual reference points, European quality of education, information society, priorities of education, knowledge society.

Постановка проблеми. XXI століття висуває до освіти нові вимоги. Глобалізація, швидка зміна технологій, утвердження пріоритетів сталого розвитку суспільства зумовлюють зростання ролі освіти. Не викликає сумніву, що потреба у формуванні людини нового тисячоліття – це серйозний виклик всій системі освіти. Наскільки чітко й адекватно вдається визначити і вирішити її цілі, зміст і завдання, настільки ефективно освіта виконає це історичне замовлення. В сучасних умовах необхідно забезпечити перехід до нового типу гуманістично-інноваційної освіти, що виходить з її пріоритетності для розвитку України.

Людство помітно змінює орієнтації в напрямку розвитку демократії, піднесення гідності особистості, її культури, національної самоідентифікації, толерантності, особистісного розвитку та самореалізації в умовах ринкових відносин, утверджує їх як ознаки нової світової динаміки.

Ці тенденції у розвитку сучасної освіти зазначають такі дослідники, як В. П. Андрющенко, І. В. Карпенко, Г. П. Климова, В. Г. Кремінь, В. О. Лозовий, Є. А. Подольська та ін. Вони роблять висновок, що в Україні, в цілому, здійснюються кроки щодо забезпечення прискореного, випереджального інноваційного розвитку освіти, а також створюються умови для самоствердження та самореалізації особистості протягом життя. Однак, стан справ у галузі освіти, темпи та глибина перетворень все ж таки не задовольняють потреби суспільства. Актуальними завданнями залишаються збереження і поширення кращих традицій національної системи освіти, забезпечення доступності здобуття якісної освіти для всіх громадян та входження вітчизняної системи освіти в освітній і науковий простір Європи. У методологічному плані необхідно переосмислити вектори філософії освіти, яка виступає в якості своєрідного «каналу зв'язку» між загальною філософією і розробкою вихідних настанов, цілей і цінностей освіти.

Метою статті є виявлення основних пріоритетів сучасної освіти в Україні в контексті її спрямованості на демократизацію освітнього процесу.

Трансформація освіти в Україні являє собою не просто зміну полюсів її адекватності параметрам суспільно-політичного життя, а є, по суті, реакцією на стратегічні імперативи освіти третього тисячоліття з його орієнтацією не на державу, а на людину, на фундаментальні загальнолюдські цінності, а також на послідовну демократизацію всього освітнього процесу [4, с.27].

Саме в контексті вирішення цих проблем в якості *стратегічних напрямів удосконалення освіти України* виділяються наступні:

1) посилення ціннісних аспектів наявної системи освіти і перетворення її на засіб підготовки всього населення до нових умов життя та інструмент розвитку економічної могутності держави, формування громадянського суспільства;

2) запровадження у структуру і зміст освіти змін, зорієнтованих на створення нового менталітету і компетентності, необхідних для успішних дій у демократичній і правовій Україні з регульованою ринковою економікою;

3) підвищення міжнародного рейтингу освіти України та її рівноправна інтеграція в європейський і світовий освітній простір [4, с.25-26].

Тому одним із пріоритетів, безсумнівно, є *європейський рівень якості й доступності освіти*. Приєднавшись до Болонської співдружності на четвертому саміті Болонського процесу, який проходив у травні 2005 року у м. Берген (Норвегія), Україна, в цілому, включилася у вирішування завдання побудови європейської зони вищої освіти як ключового напрямку розвитку мобільності громадян з можливістю працевлаштування, формування

і зміцнення інтелектуального, культурного, соціального і науково-технічного потенціалу Європи. В ході Болонського процесу українська викладацька спільнота робить свій внесок у підвищення престижності в світі європейської вищої школи, а також у певній мірі забезпечує конкурентоздатність європейських вищих навчальних закладів з іншими системами освіти, домагається підвищення її якості. У суспільній свідомості громадян України визнається підвищення центральної ролі університетів у розвитку європейських культурних цінностей, університети розглядаються як носії європейської свідомості.

Висока якість освіти передбачає взаємозв'язок освіти і науки, педагогічної теорії та практики і визначається на основі вимог стандартів освіти, оцінкою якості освітніх послуг суспільством. Українська держава спільно з громадськістю більш-менш послідовно і системно здійснює перманентний моніторинг якості освіти, забезпечує його прозорість, сприяє розвиткові громадського контролю, однак, у цій сфері залишається невирішеним цілий комплекс проблем. Основними засобами їх розв'язання ми вважаємо наступні: розробка і впровадження державних стандартів нового покоління, національної системи кваліфікацій, інформатизації та комп'ютеризації навчально-виробничого процесу; визначення та оцінювання здібностей дітей, учнів, студентів за допомогою об'єктивних методів вимірювання та індивідуалізацією програм їх навчання; забезпечення варіативності здобуття якісної базової, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти відповідно до здібностей та індивідуальних можливостей громадян; забезпечення високої якості вищої освіти та мобільності випускників вищих навчальних закладів на ринку праці за рахунок інтеграції вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації, наукових установ та підприємств, впровадженням гнучких освітніх програм та інформаційних технологій навчання відповідно до вимог Болонської декларації;

З метою демократизації освітнього процесу необхідно забезпечити доступ до якісної освіти для всіх громадян, незалежно від раси, етнічного та соціального походження, статі та майнового стану, політичних, релігійних та інших переконань, місця проживання, стану здоров'я, мовних та інших ознак. Реалізація цього права в Україні передбачає прозорість, наступність освіти усіх рівнів, її чутливість до демографічних, соціальних, економічних змін.

При цьому система освіти повинна бути не тільки іманентною постіндустріальному суспільству, але й мати випереджальний характер щодо розвитку суспільства інформаційної епохи. Необхідною є інтеграція освіти в культуру і одночасно культури в освіту шляхом формування в людині механізму «культурної та ідентифікації» – на основі відчуття їх приналежності до національної культури [3, с.11-12].

Серед основних пріоритетів удосконалення освіти в Україні, безсумнівно, чільне місце займає її духовна орієнтація. Духовні орієнтири освіти визначаються як самостійність, самодостатність та здатність до самореалізації особистості, її творча активність. Саме такий вектор на духовне удосконалення сприяє формуванню засад демократичного громадянського суспільства, він виступає прискорювачем розвитку і духовно-моральної збалансованості ринкових відносин в українському суспільстві. Серед основних засобів розв'язання проблем у цій сфері слід виділити:

– по-перше, активізацію процесів національної самоідентифікації особистості, підвищення громадянського авторитету індивідуальності, зміцнення статусу українця у міжнародному соціокультурному середовищі;

– по-друге, забезпечення відчутного зростання інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості, що є підґрунтям потужних позитивних змін у системі матеріального виробництва, духовної сфери, у структурі політичних відносин, побуті й культурі;

– по-третє, забезпечення конкурентоспроможності особистості, її захищеності, мобільності на ринку праці і в контексті особистісного духовно-світоглядного вибору [5, с.60-61].

Сьогодні на сфері освіти лежить завдання формування і виховання нового типу особи, здатної реагувати і відповідати на виклики історії, і трансформуватися відповідно до змін, що відбуваються у науці, суспільстві і культурі. Соціально-економічні і виробничо-технічні зміни, що відбуваються у світі, пред'являють нові вимоги до підготовки кадрів, а саме:

1) Перехід до постіндустріального суспільства, значне розширення масштабів міжнародної взаємодії обумовлює необхідність розвитку таких якостей фахівця, як: комунікабельність, толерантність, соціальна мобільність, інформаційно-технічна культура, гнучкість мислення.

2) Виникнення і зростання глобальних проблем, які можуть бути вирішені лише в рамках міжнародної співпраці. вимагає глобального, системного, планетарного, інформаційно-технологічного, проектного світогляду і мислення.

3) Динамічний розвиток економіки, зростання конкуренції, скорочення сфери некваліфікованої і малокваліфікованої праці, глибокі структурні зміни у сфері зайнятості

вимагають від сучасних фахівців професійної компетентності і мобільності, викликають постійну потребу у підвищенні професійної кваліфікації та у перепідготовці, у посиленні конкурентоспроможності.

4) Розвиток підприємництва, індивідуальної приватної діяльності, створення ринку праці, вплив попиту і пропозиції на підготовку кадрів виявляються у сучасному суспільстві передумовами розвитку заповзятливості, здатності до підприємництва, конкурентоспроможності, здібності до професійного самозбереження, формування індивідуального стилю професійної діяльності.

5) Необхідність ухвалювати самостійні рішення у мінливих, динамічних виробничо-технічних умовах, динамічних, аналізувати себе і результати професійної діяльності вимагає професійної самостійності, відповідальності, креативності, рефлексії, адекватної самооцінки.

З урахуванням цих змін головним завданням вищої школи є не формування людини за заданими зразками, а допомога у самореалізації, у розкритті та розвитку особистісного потенціалу, в ухваленні і освоєнні власної свободи і відповідальності за життєві вибори.

Проте, в умовах глобалізації освіти важливо осмислити ризики некритичного прийняття ринкової ідеології, розуміння освіти як послуги, а не як соціальної місії. Дійсно, якщо до середини ХХ століття освіта в світі сприймалась як імперативне соціально значуще благо, то ситуація стала кардинально змінюватися з тлумаченням освіти як послуги. Таке нове бачення стосується як цілей, соціокультурного статусу і суспільно значущих функцій освіти, так і її змісту. «Освіта як послуга» – це відображення культури ринкового суспільства, пануючими цінностями якого є максимізація корисності, ефективність і конкурентоздатність, свобода і плюралізм (Р. Мертон) [6, с.48].

Ми цілком погоджуємося з авторами, які обґрунтовують, що саме звідси випливає конфлікт між економікоцентризмом неоліберальної філософії освіти і «гуманістичним ідеалізмом» класичної методології освіти [2; 5; 6]. Проблема пов'язана із зростаючим нерозумінням цілей педагогічної діяльності в умовах різноманітності педагогічних засобів, методів, моделей і технологій, адже загострюються питання, чому і навіщо вчити в умовах постійних системних трансформацій.

Важливим стратегічним напрямком удосконалення системи освіти є також демократизація освітнього процесу. Демократія в освіті передбачає посилення ролі органів громадського самоврядування, активізацію участі професійних і громадських організацій у навчально-виховній, науково-методичній, підприємницькій діяльності навчальних закладів, прогнозуванні їх розвитку, оцінюванні якості освітніх послуг. Основними засобами розв'язання проблем у цій сфері можна вважати наступні: 1) всебічна підтримка та сприяння активній діяльності батьківської громадськості, піклувальних рад, меценатів, громадських організацій, різноманітних фондів, засобів масової інформації, їх залучення до вироблення та впровадження рішень у галузі освіти, розширення ролі студентського і учнівського самоврядування в навчально-виховному процесі; 2) поєднання державного і громадського контролю, впровадження нової етики управлінської діяльності, що ґрунтується на принципах взаємоповаги, позитивної мотивації; 3) створення систем моніторингу ефективності управлінських рішень, їх впливу на якість освітніх послуг на всіх рівнях, організація експериментальної перевірки та експертизи освітніх інновацій з залученням громадськості;

Модернізація вищої освіти в Україні передбачає зміни у технології реалізації управлінських функцій, зміну форм і методів контролю, удосконалення процедур ліцензування і моніторингу освітніх послуг. Нова система управління стверджується як державно-громадянська. Вона повинна враховувати регіональні особливості, тенденції до автономності вищих навчальних закладів, конкурентність освітніх послуг, їх орієнтацію не на відтворення, а на розвиток.

Свою ефективність як один з основних напрямів удосконалення системи освіти підтвердив *розвиток суспільства на основі нових знань*. Щоб розв'язувати проблеми у цій сфері, на нашу думку, необхідно:

– по-перше, створити вітчизняну освітньо-наукову інфраструктуру, інтенсифікувати фундаментальні та прикладні наукові дослідження у вищих навчальних закладах та наукових установах, запроваджувати наукові результати у навчальний процес, формувати зміст освіти на основі новітніх наукових і технологічних досягнень;

– по-друге, розвивати інноваційну освітню діяльність навчальних закладів та правовий захист освітніх інновацій і результатів як інтелектуальної власності;

– по-третє, підвищити рівень наукової та науково-технічної експертизи, запроваджувати її при підготовці державних стандартів, підручників, інноваційних систем навчання і виховання;

– по-четверте, запроваджувати цільові програми, що сприяють інтеграції освіти і науки, поглиблювати співпрацю та кооперацію навчальних закладів та наукових установ, а також

залучати до навчально-виховного процесу і дослідницької роботи в навчальних закладах провідних, а до наукової діяльності – учнівську та студентську обдаровану молодь;

– по-п'яте, створити науково-інформаційний простір для дітей, молоді й усього активного населення, використовувати для цього можливості нових комунікаційно-інформаційних засобів.

Взагалі, важливо домогтися включення процесів отримання і оновлення знань в усі виробничі і суспільні процеси. При цьому необхідно спиратися на талант, креативність та ініціативність людини як найважливіший ресурс економічного і соціального розвитку [2, с.80- 82].

Проте, слід зазначити, що в Україні практично відсутня узгоджена, послідовна політика у сфері розвитку «трикутника знань» – освіти, науки та інновацій: насправді ці сфери функціонують незалежно одна від одної, без будь-якої координації і загальних цілей. При цьому вищому навчальному закладу, взагалі, відводиться другорядна роль у проведенні передових наукових досліджень, які мають бути основою елітної університетської підготовки. На жаль, відповідно до цього побудована вся система державних пріоритетів і сформовано ставлення до університетської освіти як до просвітницької, допоміжної сфери, а не як до виробничої та інноваційної.

У цьому контексті на сучасному етапі необхідно переосмислити цілі та цінності освіти в умовах інформаційного суспільства і особливості їх трансформації в ході формування «суспільства знань».

Сьогодні філософи і соціологи визначають тип суспільства, що формується, як «постіндустріальне», «інформаційне», «мультикультурне» і «постмодерністське». Відповідно відбувається зміна освітньої парадигми, оскільки на сфері освіти лежить завдання формування і виховання нового типу особи, здатної реагувати і відповідати на виклики історії. Це, перш за все, перехід від підтримуючої освіти (орієнтованої на освоєння накопиченого людством масиву знань, коли підготовка фахівця ведеться на основі вимог сьогодення) до освіти, яка носить випереджальний, творчий характер, учить людину жити у новій ситуації і трансформуватися відповідно до змін, що відбуваються в науці, суспільстві і культурі. Це відбувається у зв'язку із швидким зростанням інформації.

На основі аналізу літератури з даної проблеми ми дали порівняльну характеристику інформаційного суспільства і «суспільства знань». Парадигма *інформаційного суспільства*, на нашу думку, полягає: по-перше, у дотриманні адміністративно установлених стандартів у мисленні, навчанні і праці; по-друге, в адаптації до існуючих методів і ресурсів; по-третє, у готовності приймати розпорядження керівної сили; по-четверте, у використанні загальноновизнаних методів вирішення проблем.

На відміну від цього, для парадигми *«суспільства знань»* є характерними:

- 1) узгодження стандартів навчання і виробничої діяльності партнерами процесу;
- 2) самостійне формування суб'єктами освітнього процесу стратегії й тактики свого навчання і своєї роботи;
- 3) співробітництво у визначенні ресурсів;
- 4) готовність враховувати пропозиції керівників і співробітників;
- 5) використання гнучких способів створення можливостей.

Тобто, якщо в індустріальному й інформаційному суспільстві головним є засвоєння і наступне відтворення у професійній і повсякденній діяльності досвіду минулого, виходячи з наявних можливостей і ресурсів і використовуючи відомі методи, то у «суспільстві знань» сутністю буття і розвитку є створення нового знання кожною особистістю з використанням як традиційних, так й інноваційних методів вирішення проблем і експлуатації ресурсів.

Ми вважаємо, що відмінності сучасного підходу до освіти полягають в наступних моментах:

1. Ступінь орієнтованості освітніх програм на ринок праці стає ключовим показником ефективності вищої освіти і якості підготовки.

2. Свої конкретні завдання виконують бакалаврат і магістратура у новій парадигмі. Бакалаврат стає основним «постачальником» нових професіоналів. Цей доступний рівень вищої освіти покликаний у майбутньому готувати не менше 70% фахівців, що вперше виходять на ринок праці. Якщо випускник-бакалавр має узагальнене уявлення про характер праці і може виконувати свої функції на робочому місці, отримавши конкретні вказівки наставників, то магістрат готує фахівців з інноваційним стилем мислення, здатних у нестандартній ситуації знайти рішення і взяти за нього на себе відповідальність.

3. Навчання протягом життя – це освітнє середовище подальшого ефективного розвитку професіонала. По суті, наступний успішний розвиток масової вищої освіти, в основі якого лежать порівняно нетривалі програми професійної підготовки, неможливий без твердого становлення і упевненого розвитку інституту навчання протягом життя.

3. Змінюється стратегія ВНЗ по забезпеченню випускників професійними компетенціями, що відповідають новим вимогам ринку праці. Для цього необхідно проявити новаторство в методиках викладання і організації навчального процесу.

4. Швидке застарівання отриманих знань при підготовці кадрів робить необхідним перенести акцент з методик освоєння тільки масових об'ємів формальних знань на формування культури саморозвитку, методів і підходів нарощування актуальних знань і умінь, тобто інструментів безперервного навчання. У результаті з'являється якісно новий продукт освіти: професіонал, що добре навчається. Але для цього потрібно створити мотивацію у студентів до навчання.

Тому в умовах розбалансованості ринку праці і ринку освітніх послуг в Україні нагальною потребою стає переорієнтація вищої школи на багаторівневу систему підготовки кадрів. Вищий навчальний заклад в сучасному українському освітньому просторі може закріпити своє положення в системі «інститут – студент – роботодавець» лише за рахунок виявлення реальних складових попиту потенційних споживачів-роботодавців щодо підготовки фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці [1]. Однак, слід визнати, що сучасна система вищої освіти в Україні поки ще не забезпечує випереджального розвитку професійно орієнтованої вищої освіти. Професійні освітні програми не забезпечують одержання випускниками сучасних кваліфікацій. Інерційність системи освіти в принципі не дозволяє їй мобільно реагувати на швидку зміну виробничих технологій. У зв'язку із цим перспективним напрямом модернізації освіти ми вважаємо формування прикладних кваліфікацій майбутніх експлуатаційників у навчальних центрах сучасних фірм, що розробляють і використовують високі технології.

Висновки. Таким чином, на основі вищевикладеного ми виділяємо наступні пріоритети освіти, що сприяють демократизації освітнього процесу:

- європейський рівень якості й доступності освіти;
- духовні орієнтири освіти;
- демократія в освіті;
- розвиток суспільства на основі нових знань.

Важливо на основі цих пріоритетів виробити конкретні соціальні механізми створення умов для розвитку особи і творчої самореалізації кожного громадянина України, виховання покоління людей, здатних ефективно працювати і вчитися впродовж життя, оберігати і примножувати цінності національної культури і громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, незалежну, демократичну, соціальну і правову державу як невід'ємну складову європейського і світового співтовариства.

Бібліографічні посилання:

1. Выпускник вуза в современном социокультурном пространстве : монография / под общ. ред. Е. А. Подольской ; [авт. кол.: Е. А. Подольская и др.]. – Харьков : Изд-во НУА, 2011. – 416 с.
2. **Жорнова О.** Сучасна вища школа: to be or not to be? / Жорнова Ольга, Жорнова Олена // Вища школа. – 2011. – № 7-8. – С. 74-83.
3. **Зуєв В.** Криза освіти: український контекст / В Зуєв, В. Зуєва // Вища освіта України. – 2010. – № 2. – С. 7-13.
4. **Кремень В. Г.** Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2005. – 448 с.
5. **Подольская Е. А.** Цели высшего образования: корректировка в ответ на вызовы времени / Е. А. Подольская // Соціально-гуманітарні вектори педагогіки вищої школи : II Міжнар. наук. конф., 15–16 квіт. 2010 р. / Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв, Белгород. держ. ун-т Рос. Федерації. – Х., 2010. – С. 59–61.
6. **Хагуров Т. А.** Высшее образование: между служением и услугой / Т. А. Хагуров // Высшее образование в России. – 2011. – № 4. – С. 47-57.

УДК 165.62

Г. Ю. Семенова

КОНЦЕПЦІЇ НОВОЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕМПІРИЗМУ В ТРАКТОВЦІ Е. ГУССЕРЛЯ

З'ясовуються підстави критики Е. Гуссерлем емпіризму і обґрунтовується значущість цієї критики для сучасної філософії. Осмислюється поняття «досвід» у межах феноменології